

MTÜ Sakala Eragümnaasium

7.03.2025 nr 9.5-2.2/24-25/28/15

Sakala Eragümnaasiumi riikliku järelevalve õiendi kinnitamine

Erakooliseaduse § 23 lõike 1, korrakaitseaduse § 28 lõike 1 ning haridus- ja teadusministri 24.05.2022 käskkirja nr 155 „Volituste andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Sakala Eragümnaasiumi riikliku järelevalve õiendi (lisatud).
2. Kooli pidajal esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Riikliku järelevalve õiendis tehtud ettekirjutuste tähtajaks täitmata jätmisel võib Haridus- ja Teadusministeerium rakendada kooli pidajale sunniraha kuni 9600 eurot vastavalt asendustäitmise ja sunniraha seadusele.
4. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Inna Mikli
järelevalve valdkonna peaekspert

Koopia: Sakala Eragümnaasium

735 0579
Inna.mikli@hm.ee

SAKALA ERAGÜMNAASIUMI RIIKLIKU JÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Sakala Eragümnaasium (edaspidi *kool*) on mittetulundusühingu SAKALA ERAGÜMNAASIUM (edaspidi *pidaja*) hallatav õppeasutus aadressil Sakala 21, Tallinn 10141, Harjumaa.
2. Riiklikku järelevalvet teostati Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi 29.11.2024 korralduse nr 9.5-2.2/24-25/28/1 „Riikliku järelevalve algatamine Sakala Eragümnaasiumis“ alusel.
3. Järelevalves selgitati, kas koolis on eesti keele ja eestikeelse õppe korraldamisel lähtutud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, riiklikes õppekavades ning teistes õigusaktides sätestatust; kas õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon, sh riigikeeleoskuse tase, vastab kehtestatud nõuetele ning kas eesti keele ja eesti keeles aineid õpetavad õpetajad on läbinud teises keeles õpetamise või metoodikakoolitusi; kas koolis hinnatakse eesti keele ja eestikeelse aineõppe kvaliteeti ning tulemuslikkust ning kavandatakse sellest lähtudes arendustegevusi.
4. Järelevalvet kooli ja selle pidaja tegevuse õiguspärasuse üle teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi Inna Mikli ja nõunik Hille Voolaid, eksperdina oli kaasatud Keeleameti Tallinna ja Harjumaa järelevalvetalituse peainspektor Roman Kallas.
5. Riiklik järelevalve algas 13.01.2025.
6. Järelevalves vesteldi kooli direktoriga, kes oli ka pidaja esindaja, õpetajaga, kes oli ka pidaja esindaja, administraatori, ACE programmi administraatori, eesti keele ja eesti keeles õpetavate õpetajate, õpilaste, lapsevanemate ja hoolekogu esindajatega, tutvuti kooli vaadeldava valdkonna dokumentatsiooni ja õppekeskkonnaga, võrreldi õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente ning Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekandeid.

KOKKUVÕTE

Sakala Eragümnaasium on Tallinnas tegutsev eraüldhariduskool, mis korraldab õpet põhikooli I–III ja gümnaasiumiastmes. Seisuga 13.01.2025 õppis koolis 260 õpilast.

Kooli õppekava ja põhikirja järgi toimub põhikooliosas õppetöö vene, gümnaasiumiastmes eesti keeles, kuid eestikeelseid kursusi on gümnaasiumis 110st vaid 46 (42%) ehk vähem kui 60% õppemahust.

Kool on avaldanud soovi minna üle rahvusvahelisele International Baccalaureate (edaspidi *IB*) õppele ning on kandidaatkooli staatuses.

Koolil on kehtiv õppekava, kuid see dokument vajab täiendamist ja muutmist. Õppekava ainevaldkondade kavad, ainekavad ja kursuste kavad tuleb riiklike õppekavade kehtivate redaktsioonidega kooskõlla viia. Õppekava üldosas tuleb kirjeldada, kuidas toimub kitsalt matemaatikalt laiale üleminek ja vastupidi, lisada hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord, hinnangute viiepallisüsteemi teiseks teiseks teisendamise põhimõtted, gümnaasiumi lõpetamise kord ning õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted. Läbivate teemade nimetused ja tunniarvustused tuleb riiklike õppekavadega vastavusse viia ning kohati teksti täpsustada.

Koolil on kehtiv päevakava. Klassipäevikud on e-koolis, on olemas hinded ja sissekanded, mõned õpetajad on teinud kanded eesti, mõned vene keeles. Arenguvestluste läbiviimise kord on olemas, arenguvestlused on toimunud, kuid mitte kõikide õpilastega.

Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, on koolis 36: direktor, kes töötab ka õpetajana, ja 35 õpetajat. Kvalifikatsioon vastab nõuetele neist 24-l, 12 töötaja kvalifikatsiooni nõuetele vastavaks lugeda ei saa: kolmel õpetajal puuduvad nii nõutav magistritaseme haridus kui õpetajakutse, viiel õpetajakutse, neljal õpetajal puudub nõuetekohane eesti keele oskus. Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv ei ole nende poolt läbiviidava õppe- ja kasvatusgevuse mahust lähtuvalt piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpiesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine. Kooli nõukogu ei ole õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtadele korraldatava konkursi läbiviimise korda kehtestanud.

Pedagoogide seas on 9 isikut, kellel on nõutav riigikeele C1-tase, ning 27 isikut, kes peavad oskama eesti keelt B2-tasemel. Kaheksale töötajale on Keeleamet teinud ettekirjutuse, mille tähtaeg on tulevikus. Nende seas on kolm õpetajat, kelle eesti keele oskus vastab dokumentide põhjal A2-tasemele, ja üks, kel puudub eesti keele oskust tõendav dokument.

Koolis puuduvad tugispetsialistid. Direktori sõnul ostetakse vajadusel teenust sisse, kuid koostöölepingud puuduvad.

Järelevalves vaadati kümnet tundi: kuut eesti keele tundi ja nelja eestikeelset ainetundi. Külalastatud tundides rääkisid õpetajad enamasti vaid eesti keeles, üksikutel juhtudel täpsustasid abikeeles, ühes tunnis kasutas õpetaja paralleelselt vene keelt. Õppekeskkond vastas kaasaegsetele nõuetele. Õpetajad kasutasid ka aktiivõppemeetodeid, näiteks rühma- või paaristööd, kuid domineerisid traditsioonilised õppemeetodid. Õpilaste eesti keele oskus oli oma vanuse kohta kõrgel tasemel, sõnavara rikkalik ning kõne grammatiliselt korrektne.

Eesti keele põhikooli lõpueksamil B1 keeletaseme saavutanute osakaal on koolis viimastel aastatel olnud 100% ehk Eesti keskmisest palju kõrgem, eesti keele kui teise keele lõpueksamite tulemused on Eesti ja Tallinna keskmistest tulemustest palju kõrgemad. Põhikooli matemaatika lõpueksami keskmine tulemus on olnud samuti Eesti ja Tallinna keskmisest kõrgem.

Viimastel aastatel saavutasid kõik kooli õpilased gümnaasiumi lõpus riigieksamil eesti keeles B2 keeletaseme, eesti keele kui teise keele, kitsa ja laia matemaatika ning võõrkeele eksamitulemused olid Eesti ja Tallinna keskmistest tulemustest kõrgemad.

Koolis tehakse sisehindamist, olemas on erinevad sisehindamise dokumendid, milles domineerib kirjeldav osa. Arengukava ja üldtööplaan kehtivad. Arengukavas on eesmärgiks suurendada eesti keeles õpetatavate ainete osakaalu, üldtööplaanis kavandada meetmed eesti keele kasutuse suurendamiseks.

Käesoleva õiendi eelnõu edastati kooli pidajale ja direktorile ärakuulamiseks 11.02.2025. Pidaja ja direktor vastasid 17.02.2025. Ärakuulamisel esitati kaks ettepanekut, millega ei arvestatud, arvestamata jätmise aluseks olnud kaalutlused on toodud õiendi vastavas osas.

OLUKORRA KIRJELDUS

Sakala Eragümnaasium on Tallinnas Sakala tänaval tegutsev eraõppeasutus, mis korraldab õpet põhikooli I–III ja gümnaasiumiastmes. Seisuga 13.01.2025 õppis koolis 260 õpilast, neist 205 põhikoolis ja 55 gümnaasiumis. Õppe- ja kasvatusala töötajaid oli 36. Põhikirja alusel on kooli õppekeel põhikooliosas vene ja gümnaasiumiosas eesti keel, kuid gümnaasiumis õpetatakse eesti keeles vaid 46 kursust. Kool on avaldanud soovi minna üle rahvusvahelisele IB õppele ning on kandidaatkooli staatuses.

1. Kooli õppekava ja õppekavast lähtuv õppekorraldus

1.1. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses¹ (edaspidi *PGS*) on sätestatud, et koolil tuleb riiklike õppekavade alusel koostada kooli õppekava (edaspidi *õppekava*), mis on õpingute alusdokument ja milles tuuakse eelkõige välja kooli eripärast tulenevad valikud. Erakooliseaduse² (edaspidi *EraKS*) kohaselt kinnitab erakooli õppekava pidaja, andes selle eelnevalt arvamuse andmiseks hoolekogule (nõukogule), õpilasesindusele ja õppenõukogule. EraKS³ sätestab, et õppekavas teeb muudatusi nõukogu ja need kinnitab erakooli pidaja.

Järelevalves oli küll vaatluse all eesti keele õppega seonduv, kuid kuna õppekava on tervikdokument, käsitleti käesolevas õiendis õppekava tervikuna. Hinnati õppekava vastavust PGSt, EraKSile, põhikooli riiklikule õppekavale⁴ (edaspidi *PRÕK*), põhikooli lihtsustatud riiklikule õppekavale⁵ (edaspidi *PLRÕK*) ja gümnaasiumi riiklikule õppekavale⁶ (edaspidi *GRÕK*).

1.2. Õppekava on pidaja kinnitanud⁷ ning eelnevalt nõukogule⁸, õpilasesindusele⁹ ja õppenõukogule¹⁰ arvamuse andmiseks esitanud. Õpilasesinduse koosolekut on juhitanud direktor ja protokollinud õpetaja. Direktori sõnul kõik õpilasesinduse liikmed augustikuu koosolekul ei osalenud, sest suvevaheajal oli raske õpilasesinduse koosolekut korraldada – paljud lapsed olid ära, seepärast korraldasid koosoleku juhid. Selgitame, et õpilasesinduse arvamuse küsimine peab tagama õpilaste tegeliku kaasatuse protsessi ning see tuleks planeerida ajale, kui õpilasi ka tegelikult kaasata saab.

Koosolekute protokollidele õppekava lisatud ei ole, seega ei selgu, milline õppekava versioon kinnitati. Õiguselguse tagamiseks peaks dokumenti kehtestades lisama kehtestamise dokumendile ka vastavasisulise dokumendi ehk kehtestamise otsusele õppekava koos kõigi selle lisadega, kuna dokumendi lisad on selle lahutamatud osad.

1.3. Õppekava üldosa ei ole õigusaktidega kooskõlas ning vajab täiendamist ja muutmist järgnevalt toodu osas.

1.3.1. PRÕK¹¹ sätestab eesti keele ja eesti keele teise keelena õppimise võimaluse põhikoolis.

Kooli tunnijaotusplaanis on nimetatud õppeainena eesti keel, esitatud on nii eesti keele

¹ PGS, § 17 lg 1.

² EraKS, § 11 lg 2.

³ EraKS, § 11 lg 3.

⁴ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

⁵ Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

⁶ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“.

⁷ Mittetulundusühingu SAKALA ERAGÜMNAASIUM üldkoosoleku 28.08.2024 protokoll nr 2/2024.

⁸ Kooli nõukogu 26.08.2024 koosoleku protokoll nr 4.

⁹ Õpilasesinduse 28.08.2024 koosoleku protokoll nr 5.

¹⁰ Õppenõukogu 27.08.2024 koosoleku protokoll nr 5.

¹¹ PRÕK, § 15 lg-d 3¹ ja 3² ning lisa 1.

kui ka eesti keel teise keelena ainekavad. Kooli õppekavas ei vasta II ja III kooliastme eesti keele ja vene keele tundide jaotus PRÕKi lisale 1. Lisaks puudub tunnijaotusplaanis B-võõrkeel.

- 1.3.2. Keeleseaduse¹² (edaspidi KeeleS) põhjal loetakse haridus eesti keeles omandatuks, kui vähemalt 60% õppetööst toimus eesti keeles. PGS¹³ sätestab, et gümnaasiumis läbiviidavas õppes võib alates 2024/2025. õppeaastast kuni 2029/2030. õppeaastani olla muu keele osakaal kuni 40% kooli õppekavas määratud õppe mahust, kui vähemalt 60% õppetööst toimus eesti keeles. Kooli õppekava alusel on gümnaasiumiastme koormus 110 kursust, eestikeelseid kursusi on vaid 46 (42%). Õppekava üldosas on märges, et gümnaasiumis on vähemalt 58 kursust eesti õppekeeles, kuid kooli õppekavaga määratud õppemahu juures peaks eestikeelsete kursuste arv olema vähemalt 66. Lisaks on õppekava üldosa gümnaasiumi tunnijaotusplaanis eesti keeles toimuvatena tähistatud ka võõrkeelte kursused. GRÕK¹⁴ sätestab, et võõrkeeleõpe arvestatakse muus keeles korraldatava õppe osaks, kuid kooli õppekava gümnaasiumiastme tunnijaotusplaanis on märgitud inglise ja saksa keele kursused eestikeelsete kursustena. Võõrkeeleõpe toimub sihtkeeles ning seda ei saa lugeda eestikeelse õppe osaks. Seega ei taga kooli õppekavaga määratud kohustuslike ja valikkursuste maht 60% ulatuses eestikeelset õpet ning kooli antav gümnaasiumiharidus ei ole eestikeelne. Erakool võib õpetada ka muus keeles, näiteks vene keeles, kuid sel juhul tuleb õppekeel kooli põhikirjas ja õppekavas tõeselt välja tuua. Kooli põhikirjas¹⁵ on märgitud gümnaasiumiosa õppekeeleks eesti keel.
- 1.3.3. Kooli õppekava üldosas¹⁶ on kirjutatud, et õpetaja valikul ja algatusel võib lõimida kõiki õppeaineid erinevate keeltega, et õppeaines või kursuses, kus õpetaja kasutab aine õppekeelest erinevat keelt, ei muuda see aine või kursuse õppekeelt. Õpetaja võib, kui see on õpitulemuse saavutamiseks vajalik, kasutada õppetunni tasandil õppekeelest erinevas keeles (sh õpilase koduses keeles) õppematerjale või teatud tunni etappides (nt refleksioonifaasis) keele vahetust. Eestikeelsete ainete või kursuste õppekeeleks, sh tunnis kasutatavaks keeleks, peab olema ainult eesti keel. Eesti keele oskuse arendamiseks ja ainekeele omandamiseks on oluline, et ei tõlgita, vaid kõike selgitatakse eesti keeles. Kooli õppekava sõnastus annab võimaluse, et tunnid ei toimu eesti keeles, vaid hoopis mingis muus keeles või keeltes. Õppekava sõnastust tuleb täpsustada ning kooli vastavat praktikat muuta nii, et oleks üheselt selge, et eesti keele ja eestikeelsed tunnid peavad toimuma eesti keeles.
- 1.3.4. GRÕK¹⁷ sätestab, et õpilase õppekoormuse kujundamisel tuleb arvestada võimalust valida kitsa ja laia matemaatika vahel. Gümnaasiumi tunnijaotusplaanis on toodud vaid lai matemaatika, puudub viide kitsale matemaatikale. Lisaks puudub selgitus, mil viisil on võimalik kitsalt matemaatikalt laiale matemaatikale või laialt matemaatikalt kitsale matemaatikale üle minna.
- 1.3.5. PRÕK¹⁸ ja GRÕK¹⁹ sätestavad õppekava läbivad teemad, muu hulgas teema „Teabekeskond ja meediakasutus“. Kooli õppekavas on PRÕKi kehtetu versiooni alusel kirjeldatud teema „Teabekeskond“.
- 1.3.6. PRÕK²⁰ sätestab, et põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“. Kool võib lisaks viiepallisüsteemile kasutada ka mõnda teistsugust hindamissüsteemi²¹, kuid sel juhul tuleb õppekavas hinnete viiepallisüsteemi

¹² KeeleS, § 26 lg 4.

¹³ PGS, § 100¹⁶ lg 1.

¹⁴ GRÕK, § 11 lg 3.

¹⁵ Sakala Eragümnaasiumi põhikiri, p 1.6.2.

¹⁶ Kooli õppekava, „Tunnijaotusplaan gümnaasiumis“.

¹⁷ GRÕK, § 11 lg 4 ja lisa 5 p 1.3.

¹⁸ PRÕK, § 14 ja lisa 14.

¹⁹ GRÕK, § 10 ja lisa 16.

²⁰ PRÕK, § 23 lg 1.

²¹ PRÕK, § 21 lg 4.

- teisendamise põhimõtteid selgitada. Kooli õppekavas on kirjas, et kehalises kasvatuses, muusika-, kunsti-, tehnoloogia- ja tööõpetuses, käsitöös ja kodunduses kasutatakse hinnanguid “arvestatud” ja “mittearvestatud”, kuid selgitus, kuidas nendes õppeainetes mitteeristava hindamise tulemus kokkuvõtvaiks hindeks teisendatakse, puudub.
- 1.3.7. PRÕK²² ja GRÕK²³ sätestavad, et hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord määratakse kooli õppekavas. Kooli õppekava üldosas on vastava punkti all viide haldusmenetluse seadusele, koolisisest korda kirjeldatud ei ole.
- 1.3.8. PRÕK²⁴ ja GRÕK²⁵ sätestavad, et kooli õppekava üldosas tuleb esitada õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted, kooli õppekavas on keskendatud õpetaja töökavale.
- 1.3.9. GRÕK²⁶ sätestab, et kooli õppekava üldosas esitatakse gümnaasiumi lõpetamise kord. Kooli õppekavas on viide PGSi ja GRÕKi vastavatele paragrahvidele, kuid lõpetamise korda esitatud ei ole.
- 1.4. Kooli õppekava peab koosnema²⁷ üldosast ja ainevaldkondade kavades. Õigusaktides sätestatuga on vastuolud järgmistes ainevaldkondade kavades.
- 1.4.1. PRÕKi nõuetele ei vasta põhikooli keele ja kirjanduse valdkonnakavas valdkonnakava üldosa²⁸ ning eesti keele²⁹, kirjanduse³⁰, eesti keel teise keelena³¹ ja vene keele³² ainekava. Kogu valdkonnakava, sh ainekavad, on koostatud määruse kehtetu versiooni alusel, eesti keel teise keelena ainekava on kooli õppekavas lisatud võõrkeelte valdkonda.
- 1.4.2. PRÕKi nõuetele ei vasta põhikooli võõrkeelte valdkonnakava üldosa³³ ja A-võõrkeele ainekava³⁴, sest on koostatud määruse kehtetu versiooni alusel. B-võõrkeele ainekava puudub³⁵.
- 1.4.3. PRÕKi nõuetele ei vasta põhikooli matemaatika valdkonnakava üldosa³⁶ ja matemaatika ainekava³⁷, sest on koostatud määruse kehtetu versiooni alusel.
- 1.4.4. PRÕKi nõuetele ei vasta põhikooli loodusainete valdkonnakava üldosa³⁸ ning loodusõpetuse³⁹, bioloogia⁴⁰, füüsika⁴¹, geograafia⁴² ja keemia⁴³ ainekavad, sest on koostatud määruse kehtetu versiooni alusel.

²² PRÕK, § 19 lg 4.

²³ GRÕK, § 15 lg 3.

²⁴ PRÕK, § 24 lg 6 p 9.

²⁵ GRÕK, § 19 lg 6 p 6.

²⁶ GRÕK, § 19 lg 6 p 4.

²⁷ PRÕK, § 24 lg 5; EraKS, § 11 lg 4 p 3

²⁸ PRÕK, lisa 1.

²⁹ PRÕK, lisa 1 p 2.1.

³⁰ PRÕK, lisa 1 p 2.2.

³¹ PRÕK, lisa 1 p 2.4.

³² PRÕK, lisa 1 p 2.3.

³³ PRÕK, lisa 8.

³⁴ PRÕK, lisa 8 p-d 2.1 ja 2.2.

³⁵ PRÕK, lisa 8 p 2.2.

³⁶ PRÕK, lisa 5.

³⁷ PRÕK, lisa 5; lisa 5 p 2.1.

³⁸ PRÕK, lisa 4.

³⁹ PRÕK, lisa 4 p 2.1.

⁴⁰ PRÕK, lisa 4 p 2.2.

⁴¹ PRÕK, lisa 4 p 2.3.

⁴² PRÕK, lisa 4 p 2.4.

⁴³ PRÕK, lisa 4 p 2.5.

- 1.4.5. PRÕKi nõuetele ei vasta põhikooli sotsiaalainete valdkonnakava üldosa⁴⁴ ning inimeseõpetuse⁴⁵, ajaloo⁴⁶ ja ühiskonnaõpetuse⁴⁷ ainekavad, sest on koostatud määruse kehtetu versiooni alusel.
- 1.4.6. PRÕKinõuetele ei vasta põhikooli kunstiainete valdkonnakava üldosa⁴⁸ ning muusika⁴⁹ ja kunsti⁵⁰ ainekavad, sest on koostatud määruse kehtetu versiooni alusel.
- 1.4.7. PRÕKi nõuetele ei vasta põhikooli tehnoloogia valdkonnakava üldosa⁵¹ ning tööõpetuse, käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogia ainekavad⁵², sest on koostatud määruse kehtetu versiooni alusel.
- 1.4.8. Põhikooli kehalise kasvatus valdkonnakavas ei vasta PRÕKi⁵³ nõuetele üldosa, mis on poolik, sh puudub üldpädevuste saavutamise kirjeldus.

1.5. GRÕKi⁵⁴ põhjal peab kooli õppekava koosnema üldosast ning ainevaldkonniti või lõimituna koondatud kohustuslike kursuste kavadest, valikõppeainete kavadest ja valikkursuste kavadest. Õppekava gümnaasiumi kursuste kavad ei ole õigusaktidega kooskõlas ning vajavad täiendamist ja muutmist järgnevalt toodu osas.

- 1.5.1. GRÕKinõuetele ei vasta gümnaasiumi keele ja kirjanduse valdkonnakava üldosa⁵⁵ ning eesti keele⁵⁶, vene keele⁵⁷ ja kirjanduse⁵⁸ ainekava, sest on koostatud määruse kehtetu versiooni alusel. Vene keele ainekavas puudub kursus „Meedia ja mõjutamine“. Kooli õppekavasse on lisatud määruse kehtetu versiooni alusel koostatud ainekava „Kirjandus vene keeles“. Ka juhul, kui erakoolis õpetatakse kirjandust vene keeles, peab ainekava vastama kehtivale kirjanduse ainekavale.
- 1.5.2. GRÕKi nõuetele ei vasta gümnaasiumi võõrkeelte valdkonnakava üldosa⁵⁹ ning B2 keeleoskustasemega võõrkeele ja saksa keele ainekavad⁶⁰, sest on koostatud määruse kehtetu versiooni alusel.
- 1.5.3. GRÕKi nõuetele ei vasta gümnaasiumi matemaatika valdkonnakava üldosa⁶¹ ning kitsa⁶² ja laia matemaatika⁶³ ainekavad, sest on koostatud määruse kehtetu versiooni alusel.
- 1.5.4. GRÕKi nõuetele ei vasta gümnaasiumi loodusainete valdkonnakava üldosa⁶⁴ ning bioloogia⁶⁵, geograafia⁶⁶, keemia⁶⁷ ja füüsika⁶⁸ ainekavad, sest on koostatud määruse kehtetu versiooni alusel.

⁴⁴ PRÕK, lisa 6.

⁴⁵ PRÕK, lisa 6 p 2.1.

⁴⁶ PRÕK, lisa 6 p 2.3.

⁴⁷ PRÕK, lisa 6 p 2.2.

⁴⁸ PRÕK, lisa 3.

⁴⁹ PRÕK, lisa 3 p 2.2.

⁵⁰ PRÕK, lisa 3 p 2.1.

⁵¹ PRÕK, lisa 7.

⁵² PRÕK, lisa 7 p 2.1.

⁵³ PRÕK, § 24 lg 7 ja lisa 2.

⁵⁴ GRÕK, § 19 lg 5.

⁵⁵ GRÕK, lisa 1.

⁵⁶ GRÕK, lisa 1 p 2.1.

⁵⁷ GRÕK, lisa 1 p 2.3.

⁵⁸ GRÕK, lisa 1 p 2.2.

⁵⁹ GRÕK, lisa 7.

⁶⁰ GRÕK, lisa 7 p 2.1.

⁶¹ GRÕK, lisa 5.

⁶² GRÕK, lisa 5 ning lisa 5 p-d 2.1, 2.2.

⁶³ GRÕK, lisa 5 ning lisa 5 p-d 2.1, 2.3.

⁶⁴ GRÕK, lisa 4.

⁶⁵ GRÕK, lisa 4 p 2.1.

⁶⁶ GRÕK, lisa 4 p 2.3.

⁶⁷ GRÕK, lisa 4 p 2.4.

⁶⁸ GRÕK, lisa 4 p 2.2.

- 1.5.5. GRÕKi nõuetele ei vasta gümnaasiumi sotsiaalainete valdkonnakava üldosa⁶⁹ ning inimeseõpetuse⁷⁰, ajaloo⁷¹ ja ühiskonnaõpetuse⁷² ainekavad, sest on koostatud määruse kehtetu versiooni alusel.
- 1.5.6. GRÕKi nõuetele ei vasta gümnaasiumi kunstiainetes valdkonnakava üldosa⁷³ ning muusika⁷⁴ ja kunsti⁷⁵ ainekavad, sest on koostatud määruse kehtetu versiooni alusel.
- 1.5.7. Gümnaasiumi kehalise kasvatuse valdkonnakava üldosa ei vasta GRÕKi⁷⁶ nõuetele, sest on osaliselt koostatud määruse kehtetu versiooni alusel, üldosa on poolik, sh puudub üldpädevuste saavutamise kirjeldus.

2024/2025. õppeaasta üldtööplaanis on kavandatud õppekava uuendada. Direktori sõnul õppekava uuendamisega tegeletakse, õpetajatele on jagatud teavet, mida on vaja muuta. Direktori rääkis, et kool on üle minemas rahvusvahelisele IB õppele, õppeasutus sai 09.02.2023 kandidaatkooli staatuse, üleminekul juhendab kooli rahvusvahelise IB organisatsiooni konsultant. Eesmärk on võtta aluseks Eesti riiklik õppekava ja siduda see IB metoodikaga. IB annab võimaluse kasutada mitut keelt ja erinevaid töövahendeid. Soov on lõimida eesti ja inglise keelt, mis annaks võimaluse suurendada õpilaste kontingenti. Kooli esindajad on käinud vaatamas, kuidas Miina Härma Gümnaasiumis IB õpe on korraldatud. Direktori sõnul on põhikoolis plaanis minna eestikeelsele õppele üle mahus 40:60, sh 40% eesti keeles. Kooli gümnaasiumiosas on 42% kursustest eesti keeles, kuid eesmärk on eestikeelse õppe mahtu suurendada. Direktori sõnul õpetatakse eesti keelt eesti keele ainekava järgi, sest kui õpetada ja õppida eesti keelt teise keelena, on keeruline saavutada tulemusi, mida soovitakse. Koolil on põhiõppekava ja pakutakse ka ringitööd.

Direktori hinnangul on õpilastel võimalik soovi korral eestikeelses kooli üle minna. Aasta eest mõned õpilased läksid riigigümnaasiumisse edasi õppima. Kool jälgib õpilaste edasiõppimise andmeid, sel õppeaastal alustati gümnaasistide edasise haridustee kohta andmebaasi koostamist. Eelmise aasta 21 gümnaasiumilõpetajast 16 jätkasid õpinguid Eestis. Mis õppekeeles nad Eestis edasi õpivad, ei ole uuritud, edaspidi kavatakse seda ka küsida.

Direktori sõnul on õpilastel võimalik valida, kas nad õpivad kitsast või laia matemaatikat. Õpilased saavad õppeaasta jooksul järele vastata nii juhul, kui nad on puudunud, kui juhul, kui nad soovivad saadud hinnet parandada. Parandada saab ka positiivseid hindeid. Õpetajad teevad koostööd, põhikooli 1.–4. klassis on õpetajatevaheline koostöö väga tihe. IBs on väga selgelt lahti kirjutatud, kuidas koostöö peab toimuma, ning neid reegleid järgitakse.

1.6. Seadus⁷⁷ sätestab, et direktor peab kehtestama kooli päevakava, mis kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste järjestust, näiteks pikapäevarühma, ringide ja stuudiote ajalist kestust. Kooli päevakava üheks osaks on tunniplaan⁷⁸.

Direktor on päevakava sel õppeaastal kehtestanud⁷⁹ kahel korral. Dokumenti kehtestades peaks lisama kehtestamise dokumendile ka vastavasisulise dokumendi ehk kehtestamise käskkirjale

⁶⁹ GRÕK, lisa 6.

⁷⁰ GRÕK, lisa 6 p 2.2.

⁷¹ GRÕK, lisa 6 p 2.1.

⁷² GRÕK, lisa 6 p 2.3.

⁷³ GRÕK, lisa 3.

⁷⁴ GRÕK, lisa 3 p 2.2.

⁷⁵ GRÕK, lisa 3 p 2.1.

⁷⁶ GRÕK, § 19 lg 7 ja lisa 2.

⁷⁷ PGS, § 25 lg 6.

⁷⁸ Sotsiaalministri 27.03.2001. a määrus nr 36 „Tervisekaitseõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“, § 10 lg 1.

⁷⁹ Direktori 02.12.2024 käskkiri nr 1-5/51 ja 08.01.2025 käskkiri nr 1-5/57.

päevakava koos kõigi selle lisadega, kuid käskkirjas vastavad viited puuduvad. Päevakaval on neli lisa: tunniplaan, ringide tunniplaan, ainekonsultatsioonide ajakava ning huvitegevuse graafik. Direktori sõnul on õpilastel võimalik lisaks konsultatsioonide graafikus märgitud ajale saada konsultatsioone ka muul ajal, sel juhul tuleb aeg õpetajaga kokku leppida. Lisaks ainekonsultatsioonidele on koolis ka üldkonsultatsioonid, kus saab vastata, kontrolltöid ja järeltöid teha. Lapsevanemad kinnitasid, et õpilased saavad alati õpetaja poole pöörduda ja abi küsida. Õpetajad õpetavad lapsevanemate hinnangul hästi, alati saab tuge, kui vaja. Õpilased rääkisid samuti, et saavad vajadusel alati õpetajatelt abi küsida.

1.7. PGS⁸⁰ sätestab, et arenguvestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Arenguvestluse korraldamise tingimused ja korra peab kehtestama kooli direktor, esitades selle enne kehtestamist arvamuse andmiseks õppenõukogule ja hoolekogule⁸¹. Direktor on vastava korra kehtestanud⁸². Direktori sõnul arenguvestlused toimuvad, enamik vanemaid osaleb, kuid mõned siiski mitte. Direktor ise osaleb 9. ja 12. klassi õpilaste vestlustel. Aasta lõpus teeb iga klassijuhataja oma klassi arenguvestlustest kokkuvõtte. Direktor rääkis, et tal on võimalus jälgida arenguvestluste kokkuvõtteid õppeinfosüsteemis õppeaasta lõpuni, pärast õppeaasta lõppu ta neid enam ei näe.

Järelevalves olid vaatluse all 2023/2024. õppeaasta 2., 6. ja 10. klassi arenguvestluste protokollid. Protokollid olid vormistatud vene keeles, salvestatud eKoolis. 2. klassis õppis 24 õpilast, järelevalves esitati 21 protokollit. 6. klassis õppis 24 õpilast, 2 õpilase arenguvestluste protokollid puudusid. 10. klassis õppis 22 õpilast, 7 õpilase arenguvestluste protokollid puudusid. Mõnes protokollis puudusid andmed lapsevanema osalemise kohta. Ülevaadet arenguvestluste läbiviimisest õppeaasta arvestuses ei ole. Direktori sõnul sai eKooli administraator ülesande edaspidi kontrollida, et kõik protokollid oleksid kinnitatud ning et osalenud oleks nii õpilane kui piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanem.

1.8. Klassipäevikud on eKoolis, osa sissekandeid on eesti, osa vene keeles. Seadus⁸³ sätestab, et erakooli asjaajamise keel on eesti keel. Tunnid olid korrektselt sisse kantud, päevikutes olid hinded, kodused ülesanded, info ja märkused. 8. klassil tehnoloogiaõpetuse päevik puudus, kuid direktori sõnul esimesel poolaastal sel klassil tehnoloogiaõpetuse päevikut ei olnud. Direktor lubas, et edaspidi täidetakse päevikuid eesti keeles. Õpetajad kinnitasid, et nad täidavad päevikut samal päeval, kui tunnid toimuvad.

1.9. Ettepanekud direktorile

- 1.9.1. Dokumente kehtestades vormistada kehtestatav dokument kehtestamise käskkirja või otsuse lisana, et oleks arusaadav, milline dokument kehtestati.
- 1.9.2. Õigusselguse tagamiseks digiallkirjastada dokumendi kehtestamise otsus ning kehtestatav dokument ja selle lisad kõik koos ühes digikonteineris.

1.10. Ettekirjutused pidajale

- 1.10.1. Tagada kooli õppekava üldosa vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele, Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusele nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ ja Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusele nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ järgmistes osades.
 - 1.10.1.1. Tagada, et kooli õppekava üldosa tunnijaotusplaan viiakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 15 lõigetega 3, 3¹ ja 3² ning lisaga 1 vastavusse, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.3.1 toodud selgitustest. Kooli

⁸⁰ PGS, § 37 lg 6.

⁸¹ PGS, § 37 lg 7.

⁸² Direktori 03.09.2012 käskkiri nr 1-5/9.

⁸³ EraKS, § 15 lg 4.

õppekavas ei vasta II ja III kooliastme eesti keele ja vene keele tundide jaotus PRÕKi lisale 1. Lisaks puudub tunnijaotusplaanis B-võõrkeel.

- 1.10.1.2. Tagada, et koolis kasutata õppekeel vastaks kooli põhikirjas sätestatule, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.3.2 toodud selgitustest: eestikeelse gümnaasiumiosa korral tagada, et eesti keeles õpetatavate kursuste arv vastaks põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 100¹⁶ lõikes 1 ja keeleseaduse § 26 lõikes 4 sätestatule.
 - 1.10.1.3. Tagada, et kooli õppekava üldosa sõnastust muudetakse nii, et ei oleks toodud võimalust viia eestikeelseid tunde läbi muudes keeltes, sest vastasel juhul ei ole tegemist eestikeelsete tundidega, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.3.3 toodud selgitustest.
 - 1.10.1.4. Tagada, et kooli õppekava üldosas oleks toodud vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ § 11 lõikele 4 ja lisale 5 võimalus valida kitsa ja laia matemaatika vahel ning kirjeldatud, mil viisil on võimalik kitsalt matemaatikalt laiale matemaatikale või laialt matemaatikalt kitsale matemaatikale üle minna, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.3.4 toodud selgitustest.
 - 1.10.1.5. Tagada, et kooli õppekavas võetakse läbivate teemade kirjeldamisel aluseks Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 14 ja lisa 14 ning Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ § 10 ja lisa 16, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.3.5 toodud selgitustest.
 - 1.10.1.6. Tagada, et õppekavas kirjeldatakse vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 21 lõikes 4 ja § 23 lõikes 1 sätestatule, kuidas hinnanguid „arvestatud“ ja „mittearvestatud“ viiepallistüsteemi teisendatakse, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.3.6 toodud selgitustest.
 - 1.10.1.7. Tagada, et kooli õppekava üldosas oleks toodud vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 19 lõikele 4 ja Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ § 15 lõikele 3 hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.3.6 toodud selgitustest.
 - 1.10.1.8. Tagada, et kooli õppekava üldosas oleks toodud vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 14 lõike 6 punktile 9 ja Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ § 19 lõike 6 punktile 6 õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.3.8 toodud selgitustest.
 - 1.10.1.9. Tagada, et õppekava üldosas oleks toodud vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ § 19 lõike 6 punktile 4 gümnaasiumi lõpetamise kord, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.3.9 toodud selgitustest.
- Ettekirjutuse 1.10.1 täitmise tähtaeg: 01.09.2025.

- 1.10.2. Tagada kooli õppekava põhikooli ainevaldkondade kavade vastavus Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusele nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ järgmistes osades.
- 1.10.2.1. Tagada, et koolis kinnitatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisaga 1 kooskõlas olev põhikooli keele ja kirjanduse valdkonnakava üldosa ning eesti keele, kirjanduse, eesti keel teise keelena ja vene keele ainekava, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.4.1 toodud selgitustest.
- 1.10.2.2. Tagada, et koolis kinnitatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisaga 8 kooskõlas olev põhikooli võõrkeelte valdkonnakava üldosa ning A-võõrkeele ja B-võõrkeele ainekava, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.4.2 toodud selgitustest.
- 1.10.2.3. Tagada, et koolis kinnitatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisaga 5 kooskõlas olev matemaatika valdkonnakava üldosa ja matemaatika ainekava, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.4.3 toodud selgitustest.
- 1.10.2.4. Tagada, et koolis koostatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisaga 4 kooskõlas olev loodusainete valdkonnakava

üldosa ning loodusõpetuse, bioloogia, füüsika, geograafia ja keemia ainekava, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.4.4 toodud selgitustest.

1.10.2.5. Tagada, et koolis koostatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisaga 6 kooskõlas olev sotsiaalainete valdkonnakava üldosa ning inimeseõpetuse, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse ainekava, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.4.5 toodud selgitustest.

1.10.2.6. Tagada, et koolis koostatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisaga 3 kooskõlas olev kunstiainetes valdkonnakava üldosa ning muusika ja kunsti ainekava, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.4.6 toodud selgitustest.

1.10.2.7. Tagada, et koolis koostatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisaga 7 kooskõlas olev tehnoloogia valdkonnakava üldosa ning tööõpetuse, käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogia ainekava, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.4.7 toodud selgitustest.

1.10.2.8. Tagada, et koolis koostatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikega 7 ja lisaga 2 kooskõlas olev kehalise kasvatuse valdkonnakava üldosa, k.a üldpädevuste saavutamise kirjeldused, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.4.8 toodud selgitustest.

Ettekirjutuse 1.10.2 täitmise tähtaeg: 01.09.2025.

1.10.3. Tagada kooli õppekava gümnaasiumi ainevaldkondade ja kursuste kavade vastavus Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusele nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ järgmistes osades.

1.10.3.1. Tagada, et koolis koostatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ lisaga 1 kooskõlas olev gümnaasiumi keele ja kirjanduse valdkonnakava üldosa ning eesti keele, vene keele ja kirjanduse ainekava, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.5.1 toodud selgitustest.

1.10.3.2. Tagada, et koolis koostatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ lisaga 7 kooskõlas olev võõrkeelte valdkonnakava üldosa ning B2-keeleskustasemega võõrkeele ja saksa keele ainekava, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.5.2 toodud selgitustest.

1.10.3.3. Tagada, et koolis koostatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ lisaga 5 kooskõlas olev matemaatika valdkonnakava üldosa ning kitsa ja laia matemaatika ainekava, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.5.3 toodud selgitustest.

1.10.3.4. Tagada, et koolis koostatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ lisaga 4 kooskõlas olev loodusainetes valdkonnakava üldosa ning bioloogia, geograafia, keemia ja füüsika ainekava, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.5.4 toodud selgitustest.

1.10.3.5. Tagada, et koolis koostatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ lisaga 6 kooskõlas olev sotsiaalainetes valdkonnakava üldosa ning inimeseõpetuse, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse ainekava, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.5.5 toodud selgitustest.

1.10.3.6. Tagada, et koolis koostatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ lisaga 3 kooskõlas olev kunstiainetes valdkonnakava üldosa ning muusika ja kunsti ainekava, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.5.6 toodud selgitustest.

1.10.3.7. Tagada, et koolis koostatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ lisaga 2 kooskõlas olev kehalise kasvatuse valdkonnakava üldosa, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.5.7 toodud selgitustest.

Ettekirjutuse 1.10.3 täitmise tähtaeg: 01.09.2025.

1.10.4. Tagada, et kooli asjaajamine toimub vastavalt erakooliseaduse § 15 lõikes 4 sätestatule eesti keeles, lähtudes käesoleva õiendi punktides 1.7 ja 1.8 toodud selgitustest. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.04.2025.

1.10.5. Tagada, et koolis viiakse kõikide õpilastega vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikes 6 sätestatule läbi arenguveestlused, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.7 toodud selgitustest. Täitmise tähtaeg: 01.07.2025.

2. Kooli õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon ja eesti keele oskus

2.1. Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust seaduses⁸⁴ sätestatud nõuetele ja võrreldi EHISesse⁸⁵ kantud andmete vastavust kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

Põhikooli direktori kvalifikatsiooninõuded⁸⁶ on magistrikraad, juhtimiskompetentsid ning C1 keeletasemel eesti keele oskus⁸⁷. Õpetajate kvalifikatsiooninõuded⁸⁸ on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon ja õpetajakutse, valikainete õpetajal kõrgharidus ja pedagoogilised kompetentsid. Eesti keele ja eesti keeles õpetavad õpetajad peavad oskama eesti keelt C1-tasemel⁸⁹, kõik ülejäänud pedagoogid vähemalt B2-tasemel⁹⁰. Tugispetsialistidel peab olema⁹¹ erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või vastavalt kas eripedagoogi, koolipsühholoogi, sotsiaalpedagoogi või logopeedi kutse ja B2-tasemel riigikeele oskus⁹².

Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, on koolis 36: direktor, kes töötab ka õpetajana, ja 35 õpetajat. Järelevalves selgus, et direktoril ja 8 õpetajal on nõutav C1 keeletasemel eesti keele oskus, 27 õpetajal B2-tasemel eesti keele oskus. Dokumentide põhjal on C1-tasemel eesti keele oskus direktoril ja kõikidel eesti keele või eesti keeles õpetaval õpetajatel, kokku on koolis pedagooge, kelle riigikeeleoskus vastab C1 keeletasemele, 17.

Direktori ja 23 õpetaja kvalifikatsioon vastab nõuetele, 12 õpetajal nõuetele vastavat kvalifikatsiooni ei ole (vaata lisa 2).

2.2. Koolis töötab 8 isikut, kellele Keeleamet on teinud ettekirjutuse, mille tähtaeg on tulevikus – 08.01.2026: kahel õpetajal tuleb oma keeleoskust täiendada ning kuuel õpetajal B2-taseme eksam sooritada. Viimati nimetatud kuuest õpetajast kolmel on A2-tasemel eesti keele oskus ja ühel õpetajal ei ole üldse riigikeeleoskuse taset tõendavaid dokumente. Vastavalt määrusele⁹³ saavad õpetajad, kes töötasid 01.07.2024 üldhariduskoolis või üldhariduskooli klassis, mille õppekeel on eesti keelest erinev keel, töötada kuni 01.08.2025 juhul, kui nad valdavad eesti keelt vähemalt B1-tasemel. Kuni selle päevani ei ole B2-tasemel keeleoskuse puudumine töölepingu seaduse § 88 lõikes 1 nimetatud põhjusel töölepingu ülesütlemise aluseks. Isikutel,

⁸⁴ PGS, § 74¹.

⁸⁵ EHIS, 27.11.2024, 06.01.2025, 16.01.2025.

⁸⁶ PGS, § 74¹ lg 1.

⁸⁷ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 9 p 6.

⁸⁸ PGS, § 74¹ lg-d 2, 4.

⁸⁹ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 9 p-d 6, 7.

⁹⁰ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 8 p 6.

⁹¹ PGS, § 74¹ lg-d 7, 8, 9, 10.

⁹² Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 8 p 7.

⁹³ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 10 lg 6.

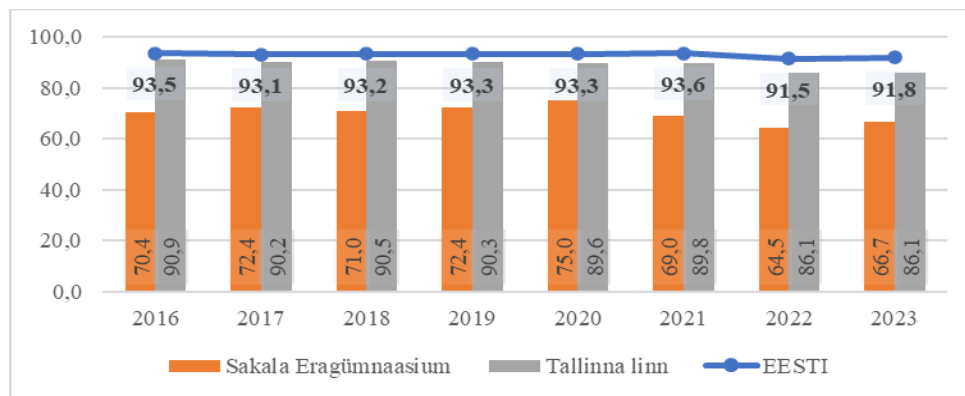
kes oskavad riigikeelt A2-tasemel või kellel eesti keele oskuse kohta üldse dokument puudub, õpetajana töötamise õigust ei ole, koolil tuleb tagada vastavalt seadusele⁹⁴ nende õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtade täitmine nõutud tasemel eesti keelt oskavate isikutega.

Koolis ei vasta kvalifikatsiooni kehtestatud nõuetele 12 õpetajat. Kolmel õpetajal puuduvad nii nõutav magistritaseme haridus kui õpetajakutse, kuid kaks neist õpib magistriõppes. Viiel õpetajal on võimalik saavutada nõuetekohane kvalifikatsioon, taotledes õpetajakutset. Neljal koolis töötaval pedagoogil puudub õigus õpetajana töötada, sest neist kolme eesti keele oskus ei vasta B1-tasemele ning ühel ei ole eesti keele oskust tõendavat dokumenti.

Direktori sõnul kutsuti üks vilistlane, kes õpib magistrantuuris I kursusel, kooli tööle, lisaks töötab koolis õpetaja, kes on magistrantuuris II kursusel. A2 keeletasemega õpetaja võeti tööle, sest üks õpetaja lahkus nädal enne õppeaasta algust ning nõutava keeleoskusega õpetajat ei leitud.

Äraakuulamisel palusid pidaja ja direktor ühe õpetaja kvalifikatsiooni nõuetekohaseks lugeda, sest õpetajal on ühel teisel erialal magistritasemele vastav haridus ning ta on õppinud hiljem lisaerialana õpetatavat ainet. Seaduses⁹⁵ on sätestatud, et kvalifikatsiooninõuetele vastavaks loetakse ka enne 2013. aasta 1. septembrit põhikoolis või gümnaasiumis õpetajana või õppealajuhatajana või kutseõppeasutuses üldharidusainete õpetajana töötavad või töötanud isikud, kes on omandanud kõrghariduse tema poolt õpetatavas aines. Aastane täiendkoolitus erialast kõrgharidust ei anna ning seetõttu kõnealuse õpetaja kvalifikatsiooni vastavaks lugeda ei saa.

2.3. Kooli põhikooliosas on siiani olnud eesti keele oskuse nõuetele vastavate õpetajate osakaal läbivalt madalam kui Eestis ja Tallinnas (joonis 1). 2023/2024. õppeaastal vastas EHISE andmetel riigikeeleoskus nõuetele vaid kahel kolmandikul kooli õpetajatest.

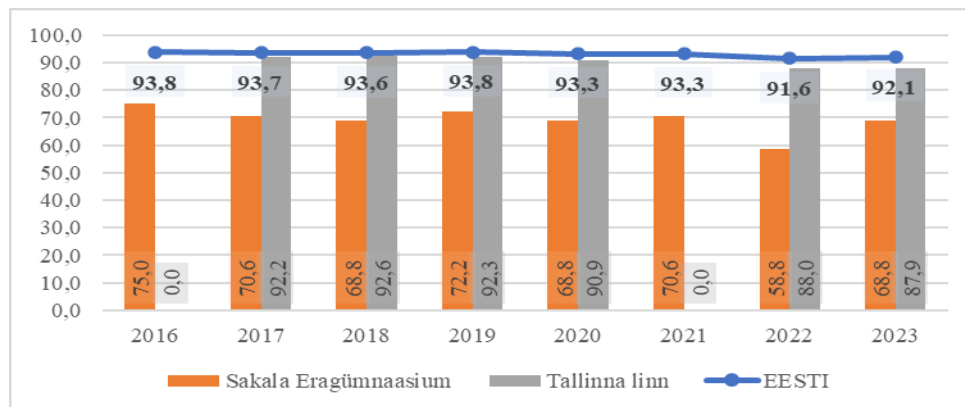
Joonis1. Põhikooli õpetajate riigikeeleoskuse vastavus nõuetele, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Kooli gümnaasiumiosas on riigikeeleoskuse nõuetele vastavate õpetajate osakaal olnud samuti nii Eesti kui Tallinna keskmisest oluliselt madalam – 2023/2024. õppeaastal ei vastanud peaaegu kolmandikul õpetajatest eesti keele oskus kehtestatud nõuetele (joonis 2).

⁹⁴ PGS, § 87 lõike 3¹ punkt 1.

⁹⁵ PGS, § 99 lg 1.

Joonis 2. Gümnaasiumi õpetajate riigikeeleoskuse vastavus nõuetele, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

2.4. Seadus⁹⁶ sätestab, et koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab olema nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

36 õpetajast (k.a direktor) on nõutav tõestatud kvalifikatsioon 24-l (67%). EHISE ja koolis kontrollitud andmetel on koolis 466 õppetundi, neist 364 tundi (78%) annavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon on nõuetekohane, ja 102 tundi (22%) õpetajad, kellel nõutav kvalifikatsioon puudub.

I kooliastmes on 94 tundi, neist 73 (78%) annavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon on nõuetekohane, ja 22 tundi (22%) õpetajad, kellel nõutav kvalifikatsioon puudub.

II kooliastmes on 114 tundi, neist 89 (78%) annavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon on nõuetekohane, ja 25 tundi (22%) õpetajad, kellel nõutav kvalifikatsioon puudub.

III kooliastmes on 135 tundi, neist 97 (72%) annavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon on nõuetekohane, ja 38 tundi (28%) õpetajad, kellel nõutav kvalifikatsioon puudub.

Gümnaasumiastmes on 123 tundi, neist 105 (85%) annavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon on nõuetekohane, ja 18 tundi (15%) õpetajad, kellel nõutav kvalifikatsioon puudub.

Eeltoodust lähtuvalt ei ole koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

2.5. PGSi⁹⁷ kohaselt peab kooli hoolekogu (nõukogu) kehtestama kooli õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtadele korraldatava konkursi läbiviimise korra. Kooli nõukogu ei ole vastavat dokumenti kehtestanud⁹⁸. Direktori sõnul on konkursid toimunud. Kuulutused on avaldatud CV Keskuses, kuid rohkem kandidaate on tulnud tutvusringkonnast. Tööle soovijatel on olnud vestlus direktori ja õpetajatega.

2.6. Haridusametuse juht peab tegema kõik endast sõltuva, et täita õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohad kvalifikatsiooninõuetele vastavate pedagoogidega. Kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, võib

⁹⁶ PGS, § 74 lg 9.

⁹⁷ PGS, § 74 lg 6.

⁹⁸ Direktori 31.12.2024 kiri.

direktor sõlmida tähtjalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus, kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ja õpitulemuste saavutamine, ning kelle eesti keele oskus vastab keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.⁹⁹ Sellisel juhul peab direktor aasta jooksul uue avaliku konkursi korraldama.

Koolis ei vasta kvalifikatsioon nõuetele 12 õpetajat, nende kõigiga on EHISE andmetel¹⁰⁰ sõlmitud tähtjatud töölepingud. Direktor nõustus, et töölepingud ei ole vormistatud korrektselt, ning lubas need õigusaktidega kooskõlla viia.

Juhime tähelepanu, et isikuga, kellele keeleoskus ei vasta nõuetele, töölepingut sõlmida ei saa.

2.7. PGSi¹⁰¹ kohaselt peab õpilasele koolis vajadusel tagama tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenuse. Koolis tugispetsialiste ei tööta, seega ei saa teenust tagatuks lugeda. Direktori sõnul oli koolil kokkulepe Tallinna Õppenõustamiskeskusega (edaspidi *TÕNK*), kust kutsutakse vajadusel tugispetsialist, kuid lepingut *TÕNK*iga ei ole. Õpetajate sõnul saadetakse tuge vajav laps koos vanemaga tugispetsialistide juurde väljaspoole kooli, enamasti *TÕNK*i, ning need käigid on olnud tulemuslikud. Uussisserändajatele teevad õpetajad spetsiaalseid tunde. Õpetajate sõnul on koolis ka vaegkirjutajaid, kes tugispetsialiste vajaksid.

2.8. EHISE andmetel ükski kooli õpetaja viimaste aastate (2020–2025) jooksul eesti keele kursustel osalenud ei ole. Direktori sõnul mõned õpetajad õpivad keelekursustel. Mitu aastat tagasi telliti keelekoolitused kooli, aga kuna mitmed õpetajad ikkagi ei sooritanud eksamit, leiti, et tulemuslikum on, kui õpetajad ise oma koolituste eest maksavad.

2.9. Eesti keele ja eesti keeles õpetamise metoodika kursustel osales 2020.–2024. aastal EHISE andmetel kaks kooli aineõpetajat kokku 78 tunni ulatuses. Üks koolitustest oli mõeldud mitmekeelses koolis eesti keeles õpetavatele aineõpetajatele, teised kaks olid lõimitud aine- ja keeleõppe (edaspidi *LAK-õpe*) koolitused.

Arengukavas aastateks 2021–2025 on planeeritud kooliarenduse põhisuundadeks suurendada eesti keeles õpetatavate ainete osakaalu, kasutada õppetöös erinevaid aktiiv- ja projektõppe meetodeid nii, et õpilastel oleks teadmiste ja oskuste omandamisel eestvedav roll, pakkuda õpetajatele koolitusi arenguveestlustel välja toodud teemadel, muu seas kujundava hindamise põhimõtete rakendamise ja üldpädevuste käsitlemisest.

Direktori sõnul ei ole koolitusi olnud piisavalt, mõeldakse, kuidas olukorda lahendada. Tegemist on väikse kooliga ja kui palju õpetajaid läheb korraga koolitusele, tekib probleem asendamiseга. Koolivaheaegadel tehakse koolis sisekoolitusi. Direktor lisas, et alustavaid õpetajaid toetab mentor. Mentori ülesandeks on aidata kooli sisse elada, õpetajat metoodiliselt toetada, nt aidata tunde ette valmistada. Mentoril on ka kohustus külastada alustava õpetaja tunde. Käesoleval õppeaastal on mentor määratud ühele õpetajale.

Järelevalve läbiviijatega vestelnud õpetajad väitsid, et viimastel aastatel on neist mitu käinud *LAK-õppe* koolitusel, üks õpetaja rääkis, et tema on osalenud Goethe Instituudi korraldatud koolitusel. Nad leidsid, et eesti keele metoodikakoolitusi on väga vaja, aga sobivaid on harva, sageli valmistavad koolitused pettumuse. Õpetajate sõnul saavad nad koolituste kohta infot direktorilt, kantseleist, Tallinna Ülikool saadab oma koolituste kohta infot. Kui kedagi pakutav

⁹⁹ PGS, § 74 lg 7.

¹⁰⁰ EHIS, 27.11.2024, 06.01.2025.

¹⁰¹ PGS, § 37 lg 2.

koolitus huvitab, siis räägib ta sellest direktorile ning direktor otsustab, kas osalemine on võimalik. Õpetajate sõnul on koolis levinud, et pedagoogid jagavad omavahel häid praktikaid.

2.10. Ettepanekud direktorile

- 2.10.1. Soovitada kvalifikatsiooninõuetele mittevastavatel õppe- ja kasvatusala töötajatel, kel on olemas magistritaseme haridus, esimesel võimalusel kutset taotleda, toetada ja motiveerida neid kutse omandamisel.
- 2.10.2. Innustada eesti keelest erineva emakeelega ja eesti emakeelega õpetajaid omavahel eesti keeles suhtlema, et ületada keelebarjäär ja saavutada parem eesti keele oskus.
- 2.10.3. Leida eesti keele ja eesti keeles õpetavatele õpetajatele võimalusi õppida teiste koolide kogemustest ning osaleda õpetajavahetuse projektides, et tuua kooli uusi ideid, kogemusi, meetodikaid.

2.11. Ettekirjutused pidajale

- 2.11.1. Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74¹ lõikes 4 esitatud nõuetele, lähtuda põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõikest 1, § 74 lõikest 6 ning tagada avalike konkursside korraldamine nende õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel on olemas nõutav tasemeharidus, kuid puudub õpetajakutse, juhul, kui töötajale ei ole omistatud õpetajakutset hiljemalt 01.12.2025. Täitmise tähtaeg: 01.01.2026.
- 2.11.2. Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74¹ lõikes 4 esitatud nõuetele, lähtuda põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõikest 1, § 74 lõikest 6 ning tagada avalike konkursside korraldamine nende õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel puudub magistrikraad. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.
- 2.11.3. Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli ja gümnaasiumiseaduse § 74¹ lõikes 4 ning Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määruse nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ § 8 punktis 6 sätestatud nõuetele, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõike 3¹ punktist 1, tagada õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtade täitmine nõutud tasemel eesti keelt oskavate isikutega. Täitmise tähtaeg: 01.06.2025.
- 2.11.4. Tagada kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate piisavus lähtuvalt nende läbiviidava õppe- ja kasvatusgevuse mahust vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikele 9. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.
- 2.11.5. Tagada, et kooli nõukogu kehtestab vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikes 6 sätestatule õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ja teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtadele korraldatava konkursi läbiviimise korra. Täitmise tähtaeg: 01.04.2025.
- 2.11.6. Tagada koolis eripedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning § 74¹ lõikest 7. Täitmise tähtaeg: 01.04.2025.
- 2.11.7. Tagada koolis koolipsühholoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning § 74¹ lõikest 8. Täitmise tähtaeg: 01.04.2025.
- 2.11.8. Tagada koolis sotsiaalpedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning § 74¹ lõikest 9. Täitmise tähtaeg: 01.04.2025.
- 2.11.9. Tagada koolis logopeedi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning § 74¹ lõikest 10. Täitmise tähtaeg: 01.04.2025.

Ärakuulamisel palusid pidaja ja direktor pikendada ettekirjutuse nr 2.11.1 tähtaega kuni 01.04.2026. Seaduses¹⁰² on sätestatud, et juhul, kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, võib direktor küll sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus, kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ja õpitulemuste saavutamine, ning kelle eesti keele oskus vastab keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele, kuid sellisel juhul tuleb aasta jooksul uus avalik konkurss korraldada. Kuna konkurss on vaja korraldada aasta jooksul, ettekirjutuse tähtaega ei muudeta.

3. Eesti keele ja eestikeelse aineõppe korraldus

3.1. Koolis õppis EHISe andmetel¹⁰³ 260 õpilast. Õppetöö toimub vene keeles, eesti keeles õpetatakse põhikoolis eesti keelt ja kirjandust, kunsti ja mõnes klassis muusikat. Gümnaasiumiõpilastel on 110 kursust, neist õpitakse 46 eesti, 46 vene ja 18 muudes võõrkeeltes. Direktori sõnul sõltub eesti keeles õpetatavate ainete maht eesti keele oskusega õpetajate olemasolust.

3.2. Järelevalve üks eesmärk oli välja selgitada, kas kooli tegevus on korraldatud nii, et õpilastel on võimalik jõuda riiklikult sätestatud õpitulemusteni ja saavutada nõutud eesti keele oskuse tase, mis võimaldab minna üle eestikeelsele õppele ning põhikooli lõpetajatel jätkata õpinguid eesti keeles. Järelevalves külastati kümnet tundi: kuut eesti keele tundi, neist nelja põhikoolis ja kahte gümnaasiumis, ning nelja eestikeelset ainetundi, neist ühte põhikoolis ja kolme gümnaasiumis. Tunnivaatlusel viibis kooli esindajana direktor, kes andis õpetajatele esmast tagasisidet. Tagasiside oli õpetajaid toetav ja motiveeriv, direktor julgustas õpetajaid vaadeldud õppetundi analüüsima, kuid meetoodilisi soovitusi andis vähe. Direktori sõnul on prioriteediks, et õpetajad üksteise tunde vaatavad, vajadusel külastab ta tunde ise. Direktoril on välja töötatud vaatlusleht, mille alusel tunde jälgitakse. Pärast vaatlust vesteldakse õpetajaga, kirjalikult vaatluse tulemusi ei dokumenteerita. Tunnikülastusi koolis ei planeerita. IB koordinaatori sõnul on eesmärgiks seatud, et edaspidi hakkab tunde vaatlema IB koordinaator.

3.3. Õigusaktides¹⁰⁴ on sätestatud, et õppekeskkond peab toetama õpilase arengut, peab võimaldama õpilasel õppes aktiivselt osaleda. Õppetöö peab toimuma ruumis, kus õppekeskkond soodustab kommunikatiivset keeleõpet ning õpilastel on omavahel silmside ja arusaamist toetav kaasõpilaste eeskujud ning kus on võimalik liikumist eeldavateks tegevusteks, näiteks rühmatöökaks ja õppemängudeks, kus saab inventari ümber paigutada ning on võimalik kasutada digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale¹⁰⁵.

Koolis on klassides maksimaalselt 24 õpilast, keeletunnid toimuvad 12 õpilase või väiksemates rühmades. Pingid on paigutatud nii, et õpilastel on omavahel silmside. Kool on hästi varustatud tänapäeva nõuetele vastavate tehniliste vahendite ehk arvutite, ekraanide, digitaahlitega, õpetajad kasutasid neid eesti keele tundides ja eestikeelses aineõppes eeskätt õppe sisu visualiseerimiseks. Õppeasutuse füüsiline keskkond vastab riikliku õppekava nõuetele¹⁰⁶.

Määruses¹⁰⁷ on sätestatud, et tundides tuleb kasutada nüüdisaegset ja mitmekesisist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid. Õpilane peab¹⁰⁸ olema õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos

¹⁰² PGS, § 74 lg 7.

¹⁰³ EHIS, 13.01.2025.

¹⁰⁴ PGS, § 19 lg 1; PRÕK, § 6.

¹⁰⁵ PRÕK, lisa 1 punkt 1.7.

¹⁰⁶ PRÕK § 6 lg 4.

¹⁰⁷ PRÕK, § 5 lg 4 p 6.

¹⁰⁸ PRÕK, § 5 lg 1.

kaaslastega, õpib oma kaaslasi ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Omandatud teadmisi peab õpilane rakendama muu seas ka arutledes ja argumenteerides. Tundides tuleb rakendada mitmekesiseid ja kombineeritud õppemeetodeid ning aktiivsust, loovust, koostööd ja tagasisidet soodustavaid õppetegevusi.¹⁰⁹ Õpetaja loodud õppekeskkond peab toetama õpilaste arengut, käesoleva järelevalve eesmärgist lähtudes õpilaste eesti keele õpet.

Külalastatud tunnid olid sisutihedad ja vastasid ainekavale. Eesti keele õpetajad rääkisid tundides eesti keeles, vahekeelt kasutati üksikjuhtudel õppesisu tõlkimiseks. Ühiskonnaõpetuse, kunsti ja kirjanduse tundides rääkisid õpetajad ainult eesti keeles. Vaid ühes vaadeldud ainetunnis rääkis õpetaja vaheldumisi eesti ja vene keeles. Õpilased olid aktiivsed, kuid kasutasid eesti keelt valdavalt formaalsetes suhtlemisolukordades, samuti kodus ettevalmistatud tööde esitamisel. Paljud gümnaasiumiklasside õpilased suutsid kasutada eesti keelt ka spontaanselt ja mitteformaalselt. Eestikeelse paaris- või rühmatöö puhul suhtlesid õpilased omavahel aegajalt ka vene keeles.

Õpetajate kontakt klassiga oli hea. Üldjuhul domineerisid külalastatud tundides traditsioonilised õppemeetodid, õpetajad andsid kõikidele õpilastele üheaegselt samad ülesanded. Kohati oli eesti keele tundides keeleõpe grammatikakeskne. Kasutati ka aktiivõppemeetodeid, kuid mitte järjekindlalt ega märkimisväärses ulatuses. Mitmes vaadeldud tunnis puudus õpilastel võimalus puutuda kokku ajakohase probleem- ja/või avastusõppega ning osaleda spontaanset eneseväljendust arendavates ülesannetes.

Kõikides vaadeldud tundides kasutati õpikuid, ka eesti õppekeeleaga koolidele mõelduid, lisaks Opiqu keskkonna õppevara ning õpetajate enda valmistatud materjale.

3.4. Võimalus erinevates suhtlussituatsioonides keelt kasutada aitab kaasa keele omandamisele ja toetab õppija motivatsiooni keelt õppida. Direktor rääkis, et ekskursioonid, muuseumitunnid, näiteks loodus-, mere- ja politseimuuseumis, raamatukogutunnid Keskraamatukogus toimuvad enamasti eesti keeles, õpilased käivad Estonias, Noorsooteatris ja Linnateatris eestikeelseid etendusi vaatamas. Direktori sõnul toimub suurim eestikeelne üritus vabariigi aastapäeval, siis kutsutakse külla poliitikuid ning eestikeelsetest koolidest esinejaid. Eestikeelseid ringe sel õppeaastal ei ole, kuna ei ole eestikeelseid õpetajaid. Õpetajate sõnul toetavad riigikeele õpet eestikeelsed teatris ja muuseumis käimised, kohtumised kirjanikega, filmide vaatamine, ekskursioonid.

3.5. Järelevalve läbiviijatega vestelnud õpilased rääkisid eesti keeles, nende keeleoskus oli väga hea. Põhikooliõpilaste sõnul on neil head eesti keele õpetajad, lisaks eesti keele ja eestikeelsetele kirjanduse, muusika- ja kunstitundidele õpetatakse neile eesti keelt, ennekõike termineid, ka matemaatika-, keemia- ja füüsikatundides. Õpilased kinnitasid, et on käinud eestikeelsetel ekskursioonidel, et muuseumites on olnud eestikeelsed giidid. Nad arvasid, et koolis võiks olla ka eestikeelseid ringe.

Gümnasistid hindasid samuti oma eesti keele õpetajaid kõrgelt. Nad rääkisid, et õpivad eesti keeles eesti keelt ja kirjandust, karjääriõpetust, mingil määral muusikat ja ajalugu, saksa keele tunnis tõlgivad tekste eesti keelde. Nad kinnitasid, et enamus ainetest on venekeelsed, kuid leidsid, et saavad eesti keele selgeks. Nad rääkisid, et on külasthanud eestikeelseid muuseume, näiteks Arvo Pärdi muuseumi, ja vaadanud eestikeelseid teatrietendusi. Gümnasistide sõnavara oli mitmekesine ja rikkalik, nad rääkisid grammatiliselt heas eesti keeles.

¹⁰⁹ PRÕK, lisa 1 p 1.5.

3.6. Järelevalve läbiviijatega vestelnud lapsevanemad väitsid, et koolis on õpetamise tase kõrge, nad arvasid, et nende lapsed saavad juhul, kui soovivad edaspidi eesti keeles edasi õppida, hästi hakkama.

3.7. Koolimaja koridorides ja klassiruumides on nii eesti- kui venekeelsed rääkivad seinad. Kooli veebilehel on samuti nii eesti- kui venekeelne teave.

3.8. Ettepanekud direktorile

3.8.1. Avada koolis eestikeelseid ringe, et õpilased saaksid riigikeelt erinevates situatsioonides praktiseerida.

3.8.2. Külastada ja vaadelda rohkem eesti keele ja eestieelseid ainetunde ning anda õpetajatele arendavat tagasisidet.

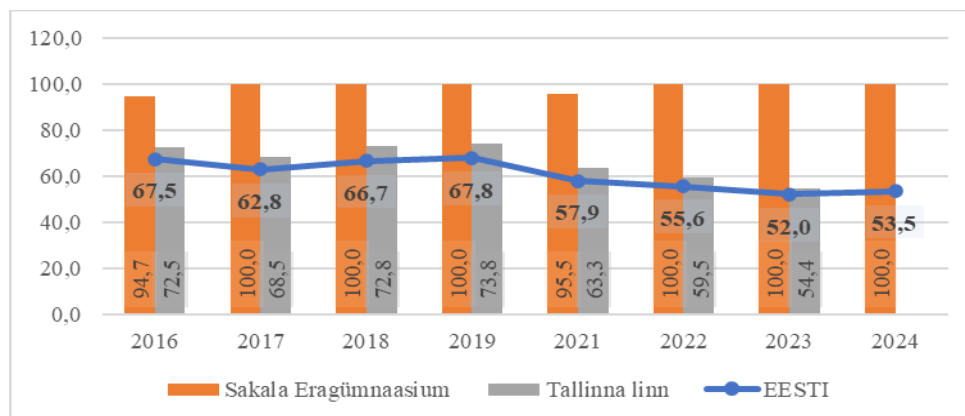
3.8.3. Soovitada eesti keele õpetajatel ja eesti keeles õpetavatel aineõpetajatel rohkem koostööd teha, et erinevaid õppeaineid lõimida.

3.8.4. Soovitada õpetajatel julgemalt aktiivõppemeetodeid ja nende elemente kasutada.

3.8.5 Kaaluda võimalusi suurendada eestikeelse aineõppe ulatust, et õpilaste riigikeeleoskust arendada.

4. Eesti keele õppe tulemuslikkus

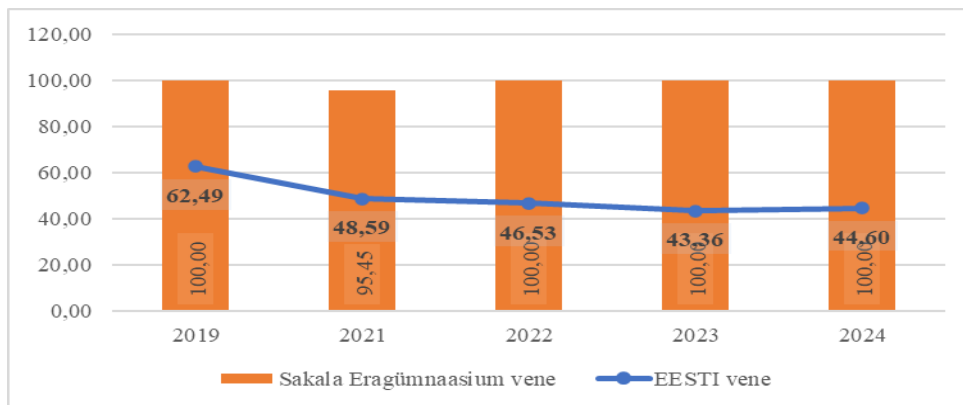
4.1. Kooli põhikooli õpilaste eesti keele õpitulemused on väga head: lõpueksamil B1 keeletaseme saavutanute osakaal on olnud Eesti ja Tallinna näitajatest oluliselt kõrgem, viimastel aastatel on saavutanud kõik õpilased eesti keele kui teise keele lõpueksamil B1 keeletaseme (joonis 3).

Joonis 3. Eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksamil vähemalt B1 keeletaseme saavutanute osakaal, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

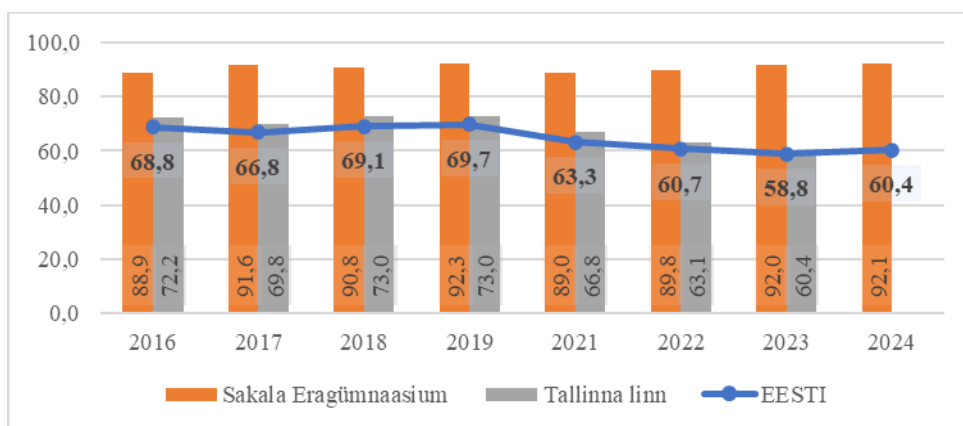
Kõik põhikooli lõpetajad on õppinud vene keeles, seepärast saab nende tulemusi võrrelda ka kõikide nende õpilastega, kes Eestis vene õppekeeles põhikooli lõpetasid. Vene õppekeeles lõpetanutega võrreldes on tulemused eriti kontrastselt kõrged (joonis 3.1).

Joonis 3.1. Eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksamil vähemalt B1-taseme saavutanute osakaal, % õppekeele lõikes.

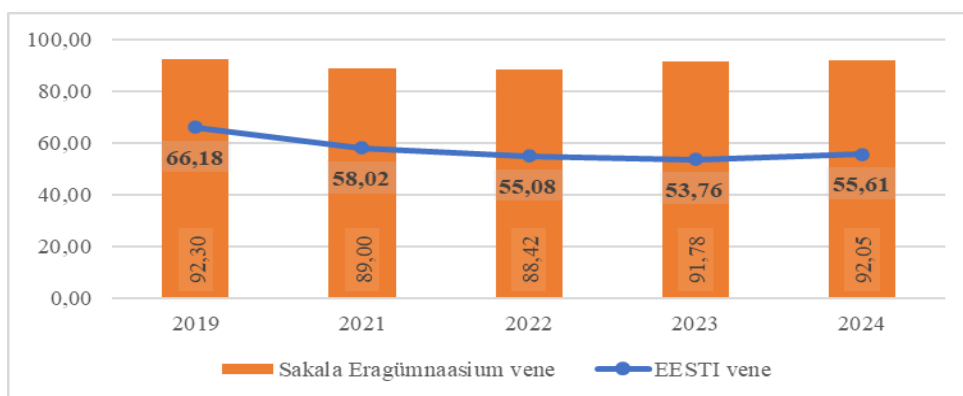
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksami keskmised suundumused on sarnased B1 keeletaseme saavutanute osakaalu suundumustele (joonised 4 ja 4.1).

Joonis 4. Lõpueksamite tulemused: eesti keel teise keelena.

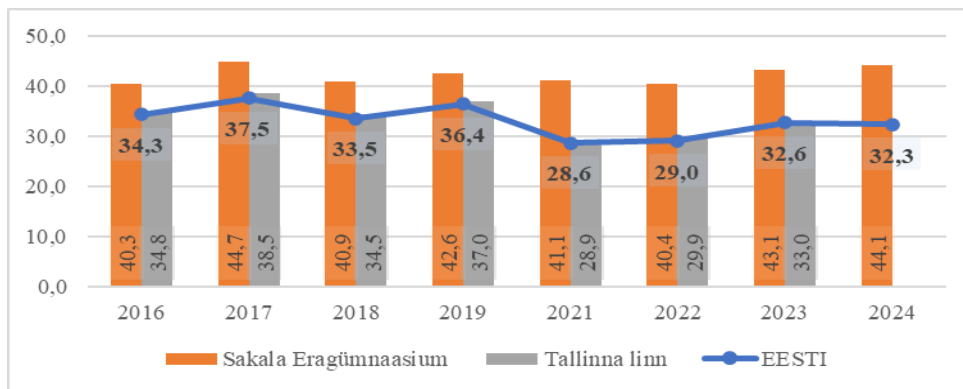
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Joonis 4.1. Lõpueksamite tulemused: eesti keel teise keelena õppekeelte lõikes.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

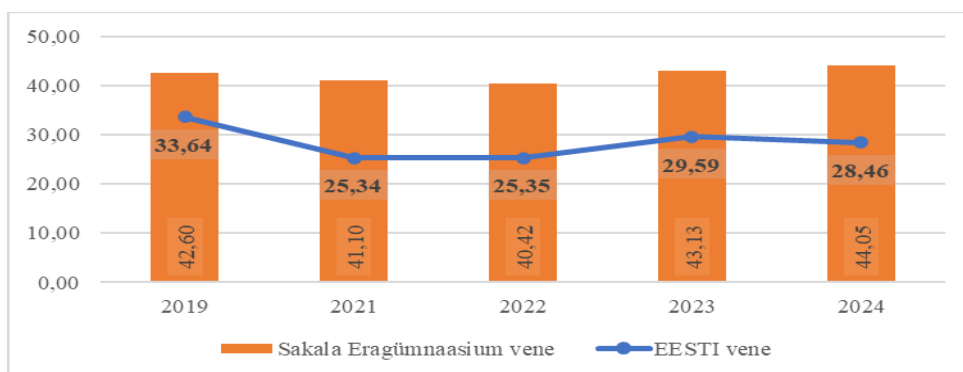
4.2. Põhikooli matemaatika lõpueksami keskmine tulemus on olnud samuti Eesti keskmisest oluliselt kõrgem (joonis 5).

Joonis 5. Lõpueksamite tulemused: matemaatika.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

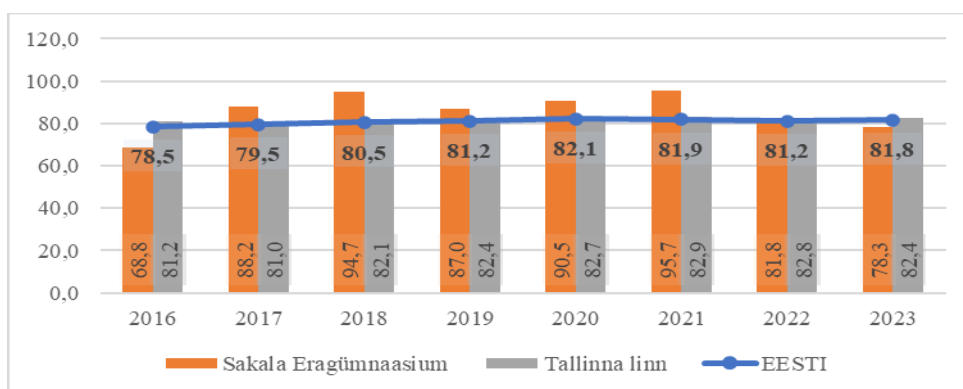
Vene õppekeeles põhikooli lõpetanute Eesti keskmise tulemusega võrreldes on kooli põhikooli lõpetanute matemaatikaeksami tulemused olnud veel olulisemalt kõrgemad (joonis 5.1)

Joonis 5.1 Lõpueksamite tulemused: matemaatika õppekeelte lõikes.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

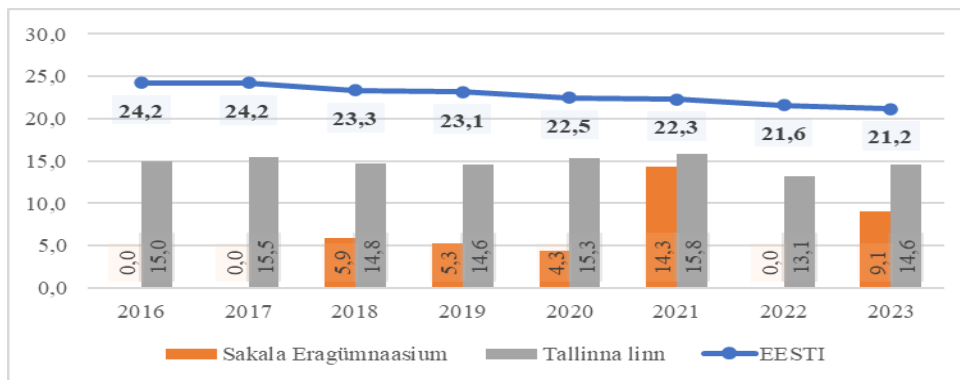
4.3. Keskhariiduse omandanute osakaal on neli aastat pärast lõpetamist olnud mõnel aastal madalam, kuid suuremal osal aastatest kõrgem kui Eestis keskmiselt (joonis 6).

Joonis 6. Keskhariiduse omandanute osakaal neli aastat pärast põhikooli lõpetamist, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

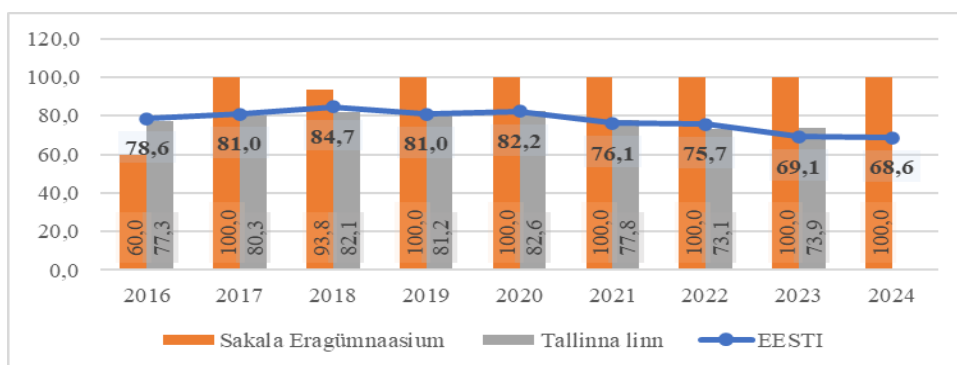
Kutsehariiduse omandanute osakaal on viis aastat pärast põhikooli lõpetamist olnud oluliselt madalam kui Eestis keskmiselt (joonis 7).

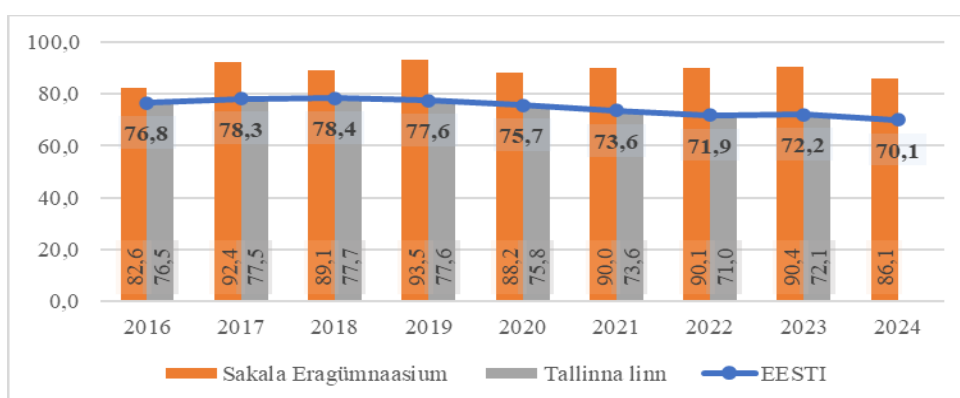
Joonis 7. Kutsealase hariduse omandanute osakaal viis aastat pärast põhikooli lõpetamist, %.
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Direktori hinnangul võimaldab õpilaste keeleoskus eestikeelsesse kooli üle minna ning aasta eest läkski paar õpilast riigigümnaasiumisse edasi õppima.

4.4. Gümnaasiumiosa lõpetajate eesti keel teise keelena riigieksami tulemused on olnud Eesti ja Tallinna keskmisest oluliselt kõrgemad (joonis 8), viimastel aastatel on saavutanud B2-taseme kõik lõpetajad. Keskmise eksamitulemus on olnud samuti oluliselt kõrgem (joonis 9).

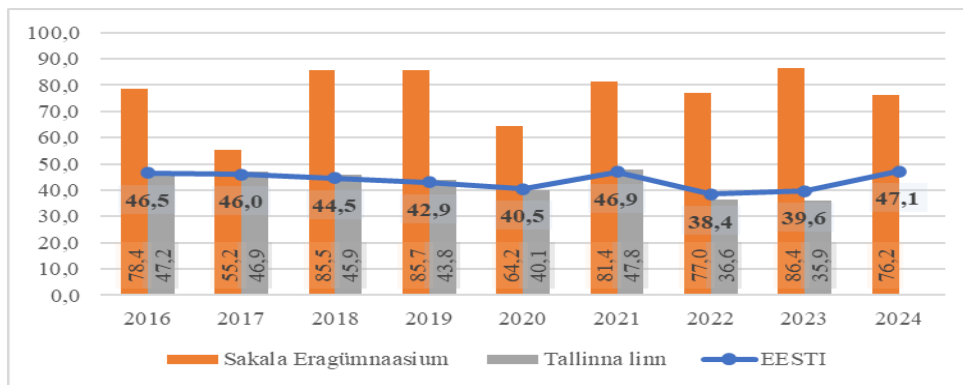

Joonis 8. Eesti keel teise keelena eksamil vähemalt B2 keeletaseme saavutanute osakaal gümnaasiumi statsionaarses õppes*, %.
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

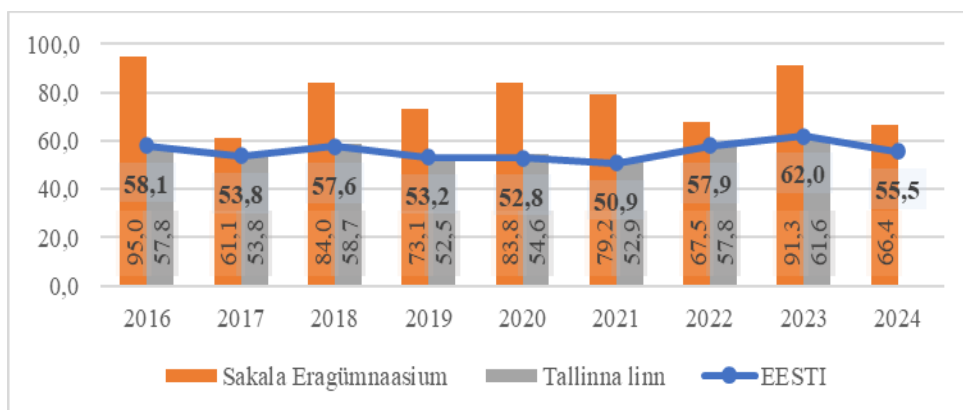

Joonis 9. Gümnaasiumihariduse omandanud noorte eesti keel teise keelena riigieksami keskmised tulemused.
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

4.5. Kooli gümnaasiumiosa lõpetajate kitsa ja laia matemaatika riigieksami tulemused on aastati pisut varieerunud, kuid on olnud läbivalt kõrgemad kui Eestis ja Tallinnas keskmiselt (joonised 10 ja 11).

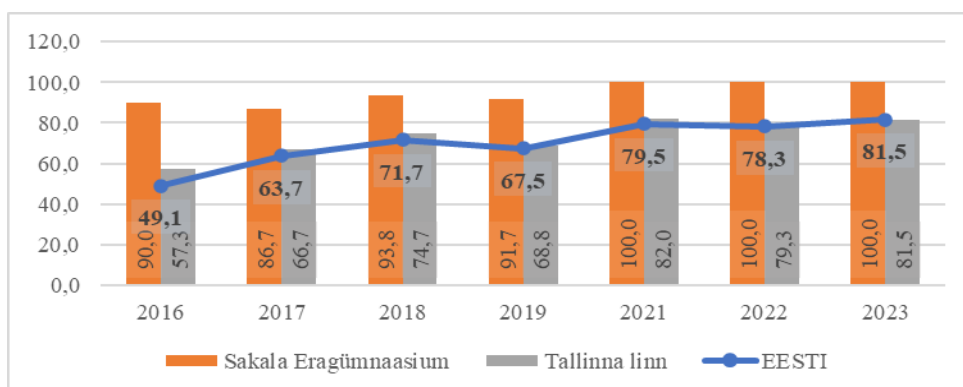

Joonis 10. Gümnaasiumihariduse omandanud noorte kitsa matemaatika riigieksami tulemused.
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Joonis 11. Gümnaasiumihariduse omandanud noorte laia matemaatika riigieksami tulemused.
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

4.6. Vähemalt ühes võõrkeeles B2 keeletaseme saavutanute osakaal on olnud nii Eesti kui Tallinna keskmisest oluliselt kõrgem (joonis 12), viimastel aastatel on kõik gümnaasiumi lõpetajad saavutanud vähemalt ühes võõrkeeles B2 keeletaseme.

Joonis 12. Vähemalt ühes võõrkeeles B2 keeletaseme saavutanud gümnaasiumi statsionaarse õppe lõpetajate osakaal, %.
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Direktori sõnul ollakse tulemustega rahul, aga nähakse ka parendusvõimalusi. Põhikooli lõpuks saavutab suurem osa õpilastest eesti keeles B1-, gümnaasiumi lõpus B2-taseme, kuid soovitakse, et oleks võimalik teha ka C1-taseme eksamit. Koolis jälgitakse vilistlaste edasiõppimist, kuid kindlat andmebaasi ei koostata ja lõpetajatelt süsteemselt tagasisidet ei küsita. Eelmise aasta 21 gümnaasiumilõpetajast 16 jätkasid õpinguid Eestis, kuid koolis ei teata, mis keeles nad õpivad.

4.7. PGSi¹¹⁰ kohaselt tuleb koolis teha sisehindamist, mis on pidev protsess ning mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Selleks tuleb selgitada välja kooli tugevused ja parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse kooli arengukava. Sisehindamisel tuleb analüüsida õppe- ja kasvatustegevust ja juhtimist ning hinnata nende tulemuslikkust. Järelevalves vaadeldi eelkõige, kuidas on hinnatud eesti keele õppe tulemuslikkust ning milliseid arendustegevusi eesti keele ja eestikeelsele õppele üleminekuks on kavandatud.

4.7.1. Koolis on olemas sisehindamise läbiviimise kord, direktor on selle dokumendi vastavalt seaduses¹¹¹ sätestatule oma käskkirjaga¹¹² kehtestanud, käskkirjale kinnitatud korda lisatud ei ole. Õigusselguse tagamiseks peaks dokumenti kehtestades lisama kehtestamise dokumendile ka vastavasisulise dokumendi ehk kehtestamise käskkirjale peaks lisama sisehindamise korra.

Kord¹¹³ sätestab, et sisehindamisel kasutatakse Demingi ringi metoodikat, protsessi etapid on kavandamine, kavandatu teostamine, tulemuste hindamine ja parendamine. Korras¹¹⁴ on sätestatud, et sisehindamise tulemused vormistatakse vähemalt üks kord kolme arengukava perioodi jooksul. Direktori sõnul on tegemist sõnastusliku veaga, mõeldud on, et üks kord arengukava perioodi jooksul.

Lisaks selgub korrast, et direktor annab kord poolaastas nõukogule ülevaate kooli õppetegevusest ning kord aastas arengukava täitmisest, õppealajuhataja teeb kord aastas õppenõukogule kokkuvõtte õppe- ja kasvatustegevuse tulemustest, õpetajad teevad kord poolaastas kokkuvõtte oma õppe- ja kasvatustöö tulemustest ning esitavad haridusliku erivajadusega õpilaste õppeprotsessi kavandamise aruanded. Pärast uuringute läbiviimist esitatakse nõukogule tagasisideuuringute tulemused. Vastavalt vajadusele esitavad töötajad oma tööanalüüsid valdkonnajuhile. Direktori sõnul ei ole dokumentide vormistamine tema tugevaim külg, pigem on eesmärk juhtida meeskondi ja protsesse. Sisehindamise dokumente vormistab direktor, kuna õppealajuhatajat koolis ei ole. Valdkonnajuhtideks nimetatakse nt IB valdkonnna juhti, huvihariduse juhti. Tööanalüüse töötajad teevad. Selgitatakse välja ka see, millist tuge õpilased, sh andekad õpilased, vajavad. Uuringute puhul kasutatakse riiklikke küsitlusi.

Järelevalves esitati kooli nõukogu 14.06.2024 koosoleku protokoll nr 3, päevakorras oli ülevaade arengukava täitmisest 2023/2024. õppeaastal. Ülevaates on toodud välja eesmärgid tegevusvaldkonniti, aga ei ole toodud välja tegevusi, mida eesmärgi täitmiseks tehti. Näiteks on eesmärk meetmete ja tegevuste kavandamine, et õppetöös eesti keele kasutust suurendada. Milliseid tegevusi eesmärgi täitmiseks õppeaasta jooksul tehti, ülevaatest ei selgu.

Järelevalves esitati 2023/2024. õppeaasta õppe- ja kasvatustegevuse aruanne ning eesti keele õpetamise ja arendamise aruanne.

2023/2024. õppeaasta õppe- ja kasvatustegevuse aruandes on toodud kooli visioon, põhiväärtused, õppe- ja kasvatustegevuse kokkuvõtte, huvitegevuse ülevaade, meeskonna kirjeldus. Tegemist on kirjeldava dokumendiga, puudub analüüs, miks kirjeldatud tulemused on saavutatud.

2023.–2024. õppeaasta eesti keele õpetamise ja arendamise aruande järgi pööratakse koolis suurt tähelepanu õpilaste eesti keele oskuse arendamisele nii õppetundides kui huvitegevuse

¹¹⁰ PGS, § 78 lg 1.

¹¹¹ PGS, § 78 lõige 3.

¹¹² Direktori 10.05.2011 käskkiri nr 1-7/10.

¹¹³ Sakala Eragümnaasiumi sisehindamise kord, p 2.

¹¹⁴ Sakala Eragümnaasiumi sisehindamise kord, p 4.1.

kaudu. Dokumendis on kirjutatud, et õpilaste tulemused olid head, seetõttu on järeldatud, et õppemetoodikad on sobivad.

4.8. PGSi¹¹⁵ kohaselt tuleb kooli järjepideva arengu tagamiseks koostada arengukava, milles määratakse kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad. Pidaja on kinnitanud¹¹⁶ kooli arengukava aastateks 2021–2025, koosoleku otsusele arengukava lisatud ei ole. Õiguselguse tagamiseks peaks dokumenti kehtestades lisama kehtestamise dokumendile ka vastavasisulise dokumendi ehk kehtestamise otsusele arengukava koos kõigi selle lisadega, kuna dokumendi lisad on selle lahutamatud osad.

Arengukavas on välja toodud kooli üldandmed, missioon, visioon, põhiväärtused ning kooli arengu põhisuunad valdkondade kaupa, lisaks kaks tegevuskava: üks aastateks 2021–2023 ja teine aastateks 2024–2025. Kooliarenduses soovitakse suurendada eesti keeles õpetatavate ainete osakaalu, kasutada õppetöös erinevaid aktiiv- ja projektõppe meetodeid nii, et õpilastel oleks teadmiste ja oskuste omandamisel eestvedav roll, pakkuda õpetajatele koolitusi arenguevestlustel välja toodud teemadel, muu seas koolitusi kujundava hindamise põhimõtete rakendamise ja üldpädevuste käsitlemisest.

Direktori sõnul toimus koolis 2023. aastal kolmepäevane koolitus IB õppes. IB koordinaatori hinnangul katavad IB koolituse materjalid arengukavas nimetatud teemad. Kooli parenduskohana nähakse õpetajate meetoodilistel koolitustel osalemist ja koolitustel nähtu jagamist.

2021/2023. aasta tegevuskavas on kirjutatud, et eesti keele õpetamine on koolis prioriteediks, seetõttu on ainetundide mahtu suurendatud. Koolis korraldatakse eestikeelseid üritusi, osaletakse eestikeelsetes projektides, tehakse koostööd eestikeelsete koolidega, otsitakse püsivaid koostööpartnereid, et korraldada õpilasvahetust. Dokumendi põhjal on üks oluline meede sihikindel ja süstemaatiline töö õpetamismetoodikate ja õpivara sobivuse analüüsimise ja edasiarendamisega.

2024/2025. aasta tegevuskavas on seatud üheks prioriteediks eesti keele kasutuse suurendamine koolielus ja õppeprotsessis, selleks planeeritakse kavandada meetmeid ja tegevusi eesti keele kasutuse suurendamiseks õppetöös. Milliste meetmete või tegevustega on tegemist, dokumendist ei selgu. Direktori sõnul on eesmärk minna üle eestikeelsele õppele 40% ulatuses.

Sisehindamises tuleks välja tuua parenduskohad ning need dokumenteerida.

4.9. Õppeaasta üldtööplaan on dokument¹¹⁷, milles määratletakse kooli ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes kooli arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest. Üldtööplaan tuleb vormistada alapunktidenähtu vastavalt tegevusvaldkondadele. Igas alapunktis tuleb määrata ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtsused¹¹⁸. Üldtööplaan peab õppenõukogu kinnitama¹¹⁹ iga õppeaasta alguseks.

2024/2025. õppeaasta üldtööplaan on õppenõukogu kinnitanud¹²⁰. Dokumendis on üheks ülesandeks kavandada meetmed eesti keele kasutuse suurendamiseks. Selleks on planeeritud

¹¹⁵ PGS, § 67 lg 1.

¹¹⁶ Mittetulundusühingu SAKALA ERAGÜMNAASIUM üldkoosoleku 26.02.2021 protokoll nr 1/2021.

¹¹⁷ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4.

¹¹⁸ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 5 lg 1.

¹¹⁹ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.

¹²⁰ Õppenõukogu 27.08.2024 koosoleku protokoll nr 5, õppenõukogu 27.08.2024 koosoleku otsus nr 14.

pakkuda LAK-tundide jaoks loominguulisi tegevusi, et õpilased saaksid eesti keelt erinevates kontekstides harjutada. Soovitakse avaldada eestikeelseid uudiseid ja infot kooli teadete tahvlitel ja veebilehel, korraldada (oktoobris, veebruaris ja juunis) aruteluringe, kus õpetajad jagavad kogemusi eesti keele õpetamisest ja kasutamisest, toetada eesti keele kasutamist väljaspool kooli (filmid, raamatud, *podcast*). Millises ulatuses neid tegevusi teha planeeritakse, dokumendist ei selgu. Kui puuduvad konkreetsed mõõdetavad indikaatorid, on keeruline eesmärkide täitmist või täitmata jätmist hinnata.

Direktori sõnul on ta nõus, et eesmärgid ja tulemused peaksid olema mõõdetavad. Ta rääkis, et koolis on õpetajad jaganud kogemusi sisekoolitustel, nt arutati, kuidas IB uuringuteemasid siduda õppetegevusega, sh eesti keele õppega. Sisekoolitused toimuvad õppeaastas kaks korda. Koolivaheaegadel toimuvad aruteluringid, nt oktoobris arutati kooli visiooni ja missiooni teemal.

4.10. Ettepanekud direktorile

- 4.10.1. Koostada sisehindamise aruanne, et selgitada välja kooli tugevused ja parendusvaldkonnad ning tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng.
- 4.10.2. Sisehindamise dokumentides tuua välja kooli tugevused ja parenduskohad ning analüüsida, miks kool mingid tulemused on saavutanud, et leida põhjused ja seosed, mis aitavad õppeasutust edasi arendada.
- 4.10.3. Seada üldtööplaanis konkreetsed sihid, mõõdikud ja indikaatorid, mida mingi tegevusega saavutada tahetakse, et oleks lihtsam mõõta, kas ja kui võrd eesmärgid täidetud said.

5. Muud tähelepanekud

5.1. Kooli õppenõukogu ülesanded on toodud haridus- ja teadusministri määruses¹²¹, mis sätestab, et õppenõukogu kohustuseks on õppe ja kasvatus analüüsimine ja hindamine ning õppe- ja kasvatusalaste otsuste tegemine. Näiteks peab kooli õppenõukogu õppekava muudatused läbi arutama ja nende kohta arvamuse andma¹²², peab õppeaasta lõpul kooli õppe- ja kasvatusetegevuse tulemused läbi arutama ning kooli juhtkonnale õppe- ja kasvatusetegevuse parendamiseks ettepanekuid tegema¹²³, peab otsustama õpilase järgmise klassi üleviimise ja täiendavale õppetööle jätmise¹²⁴, peab otsustama kooli lõpetamise ja lõputunnistuste väljaandmise¹²⁵.

Kooli õppenõukogu protokollidest¹²⁶ selgub, et õppenõukogu koosolekud on toimunud ning kõik eespool toodud ja mitmed muud küsimused on päevakorras olnud ning otsused on vastu võetud, kuid koosolekuid juhtinud direktor on olnud ainuke sõnavõtja. Ükski teine õppenõukogu liige ei ole koosolekutel ühtegi ettepanekut teinud, ei ole mõtteid ega tähelepanekuid avaldanud, ei ole küsimusi esitanud.

Kooli õppenõukogule on õigusaktidega antud roll ja funktsioon täita teatud ülesandeid ning pädevus, et kaasata õppeasutuse tegevusse selle personal laiemale, luua demokraatlikku juhtimissüsteemi ning anda kogu pedagoogilisele personalile võimalus koolielus kaasa rääkida. Direktoril kui kooli juhil on oma rollist tulenevalt õigus teha õppeasutuse nimel valdav osa otsuseid, kuid teatud küsimuste arutamise ning otsustamise pädevus on õigusaktides teadlikult

¹²¹ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 1 p 1.

¹²² Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 1.

¹²³ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 6.

¹²⁴ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 4 p 1.

¹²⁵ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 4 p 6.

¹²⁶ Kooli õppenõukogu 08.01.2024 protokoll nr 19.1-14/25; 28.03.2024 protokoll nr 19.1-14/612; 18.06.2024 protokoll nr 19.1-14/1278; 27.08.2024 protokoll nr 19.1-14/1624; 29.08.2024 protokoll nr 19.1-14/1629.

antud kollektiivsele organile – õppenõukogule. See peaks tooma kooli juhtimissüsteemi demokraatliku ja kaasava juhtimise põhimõtteid ning võimestama pedagoogilist personali tervikuna koolielus kaasa rääkima ning osalema.

Direktori sõnul räägivad õpetajad koosolekul palju, aga nende arvamusi ja seisukohti ei ole protokollitud.

5.2. Ettepanek direktorile

Rakendada demokraatliku ja kaasava juhtimise põhimõtteid, innustada õppenõukogu liikmeid koosolekul kaasa mõtlema, arvamusi ja ettepanekuid esitama, oma seisukohti väljendama ning kajastada neid seisukohti ka koosolekute protokollides.